U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **R. K.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 11. 2011, č. j. 18 Ad 84/2011 – 6,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** .

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2008, č. j. X, žalovaná zamítla žádost žalobce o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). V odůvodnění rozhodnutí uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Novém Jičíně ze dne 19. 2. 2008 žalobce není plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 40 %. Žalobci proto nadále náleží částečný invalidní důchod.

Proti rozhodnutí žalované se žalobce bránil žalobou ze dne 26. 3. 2008. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 3. 9. 2008, č. j. 20 Cad 29/2008 – 25, žalobu zamítl a rozhodl dále, že se žádnému z účastníků nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 9. 2008 se žalobce bránil kasační stížností ze dne 30. 9. 2008. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 22. 4. 2009, č. j. 3 Ads 14/2009 – 44, kasační stížnost odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění usnesení Nejvyšší správní soud uvedl, že žalobce nebyl zastoupen advokátem, i když je v řízení o kasační stížnosti toto zastoupení povinné, přičemž krajský soud žalobce ve smyslu § 108 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k odstranění této vady kasační stížnosti vyzval, žalobce však výzvu soudu nerespektoval a

vadu kasační stížnosti neodstranil. V řízení o kasační stížnosti tak nebylo možno pokračovat.

V podání označeném jako „žaloba na ochranu osobnostních práv proti Krajskému soud v Ostravě“ ze dne 1. 8. 2011 ve spojení s podáním ze dne 4. 10. 2011 žalobce mimo jiné navrhl obnovu řízení o svojí žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2008, která byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 9. 2008, č. j. 20 Cad 29/2008 – 25. Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 11. 10. 2011, č. j. 23 C 170/2011 – 16, žalobu v části, v níž byla návrhem na obnovu řízení ve věci sp. zn. 20 Cad 29/2008, vyloučil k samostatnému řízení.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 3. 11. 2011, č. j. 18 Ad 84/2011 – 6, návrh odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění usnesení uvedl, že z ustanovení § 114 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že pokud jde o věc důchodového pojištění, je proti pravomocnému rozhodnutí soudu návrh na obnovu řízení nepřípustný. Krajskému soudu proto nezbylo, než žalobcův návrh na obnovu řízení odmítnout.

Proti usnesení krajského soudu ze dne 3. 11. 2011 se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil kasační stížností ze dne 23. 11. 2011, v níž uvedl, že příslušný soudce krajského soudu napadené usnesení nepodepsal, čímž měl spáchat podvod a trestný čin. Namítal nesprávnost vyloučení návrhu na obnovu řízení k samostatnému řízení. Krajský soud v Ostravě opakovaně porušil svoji povinnost podat návrh na zrušení zákona, který ukládá povinné zastoupení právníkem, a tím způsobuje diskriminaci občanů co do jejich vzdělání. Odepření obnovy řízení je podle stěžovatele v rozporu s jeho právem.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 9. 12. 2011, č. j. 18 Ad 84/2011 – 12, stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 15-ti dnů ode dne doručení tohoto usnesení zvolil pro řízení o kasační stížnosti zástupce z řad advokátů, příp. v téže lhůtě požádal soud, aby mu tohoto zástupce pro řízení o kasační stížnosti ustanovil. Současně jej poučil, že nebude-li v řízení o kasační stížnosti stěžovatel zastoupen advokátem, bude věc postoupena Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, který může z tohoto důvodu kasační stížnost odmítnout.

Po předběžném posouzení splnění zákonných náležitostí kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **kasační stížnost nelze projednat, neboť stěžovatel neodstranil nedostatek povinného zastoupení advokátem.**

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. „*stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.*“

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel nesplnil podmínku uvedenou v § 105 odst. 2 s. ř. s., neboť nepředložil soudu plnou moc, dokládající jeho zastoupení advokátem, ani nedoložil, že má sám vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Krajský soud usnesením ze dne 9. 12. 2011 vyzval stěžovatele k odstranění této vady kasační stížnosti, tedy ke zvolení zástupce z řad advokátů či podání žádosti, aby mu soud zástupce pro řízení o kasační stížnosti ustanovil. Současně stěžovatele poučil, že nebude-li v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, bude jeho kasační stížnost odmítnuta. Vzhledem k tomu, že při doručování usnesení nebyl stěžovatel poštovní doručovatelkou pošty V., PSČ X, zastižen, byla písemnost dne 19. 12. 2011 uložena a připravena k vyzvednutí a stěžovateli byla zanechána výzva k jejímu vyzvednutí. Protože si stěžovatel písemnost v úložní době nevyzvedl, byla tato dne 30. 12. 2011 vložena do jeho schránky.

Podle § 49 odst. 4 věty první zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."), *„nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl."* Toto ustanovení je podle § 42 odst. 5 s. ř. s. třeba aplikovat i na doručování písemností v soudním řízení správním. Podle citovaného ustanovení tak bylo usnesení krajského soudu stěžovateli doručeno fikcí dne 29. 12. 2011. Stěžovatel nicméně na tuto výzvu krajského soudu ve stanovené lhůtě a ostatně ani do dnešního dne nereagoval a vadu kasační stížnosti spočívající v absenci zastoupení stěžovatele advokátem neodstranil.

Nejvyšší správní soud ve své konstantní judikatuře, např. v usnesení ze dne 4. 6. 2003, č. j. 2 Ads 29/2003 – 40, publikováno pod č. 6/2003 Sb. NSS (dostupné z: <www.nssoud.cz>), vyslovil, že *„pokud stěžovatel v kasační stížnosti neuvede, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), a pokud stěžovatel není zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a tyto vady k výzvě soudu nebyly odstraněny, nelze v řízení pokračovat a soud kasační stížnost odmítne (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.)."* V usnesení ze dne 12. 11. 2003, č. j. 3 Afs 9/2003 – 19, pak Nejvyššího správního soudu vyslovil, že *„pokud stěžovatel není v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a tato vada nebyla k výzvě soudu odstraněna, nelze v řízení pokračovat a soud kasační stížnost odmítne [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]."* Nelze než konstatovat, že tyto podmínky pro odmítnutí kasační stížnosti byly naplněny rovněž v nyní projednávané věci.

Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud dodává, že povinné zastoupení advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s. nelze v žádném případě pojímat jako diskriminaci občanů co do jejich vzdělání (jak namítá stěžovatel), nýbrž tímto požadavkem zákona má být zajištěna patřičná úroveň formulace a obhajoby práv stěžovatele v řízení před Nejvyšším správním soudem jako vrcholnou soudní instancí. V tomto smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. právě naopak slouží ke zvýšení ochrany práv stěžovatele v řízení.

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost nesplňuje náležitost předepsanou v § 105 odst. 2 s. ř. s., a to i přesto, že stěžovatel byl k doplnění kasační stížnosti krajským soudem řádně vyzván, poučen o následcích neodstranění vad kasační stížnosti, a tato výzva byla stěžovateli doručena. Kasační stížnost proto odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. února 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu